

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 8094
IESIRE	
Zile	11
Luna	12
An	2023

EXPUNERE DE MOTIVE

Ar fi tare greu de deslușit marile transformări ale României sec. XX și cu atât mai puțin de determinat contextul Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918 fără a lua în considerare rolul hotărâtor jucat de marele om de stat român, Ion I.C. Brătianu (20 august 1864, Florica, Argeș – 24 noiembrie 1927, București).

Educația pe care Ionel Brătianu a primit-o în copilăria sa de la marele erou al renașterii naționale românești din sec. XIX, Ion C. Brătianu (1821 – 1891), tatăl său, împreună cu frații săi, Vintilă și Constantin, care vor urma și ei căile politicii descrisă foarte clar de însuși Ion I.C. Brătianu, care avea să spună mai târziu astfel: „Cei mai mulți își închipuie că politica e un fel de distracție, cu foloase și onoruri. Politica e ceva grav, grav de tot. Ai în mână ta viața și viitorul țării tale.”; formație care era întemeiată pe patriotism, pe spiritul de sacrificiu pentru România, pe dragoste de oameni și de țară, iar nu în ultimul rând pe credință în Dumnezeu.

Dimensiunea personalității lui Ion I.C. Brătianu nu este cea a unui om politic ale cărui obiective aveau natura circumstanțială ori punctuală, întreaga sa operă politică fiind dedicată împlinirii idealului național al unității tuturor românilor într-o singură țară. Vocația lui Ionel Brătianu, de care poate astăzi se vorbește foarte puțin, pe lângă aceea de pilon al construcției unei Români pe principii liberale sub aspectul valorilor universale care sunt mai presus de luptele politice, fapt afirmat, împreună cu fratele său Vintilă Brătianu încă din anul 1902, când este lansat conceptul de “Prin Noi Înșine” care nu este o lozincă de partid, ci este un proiect de țară pe care oamenii de stat din familia Brătianu l-au urmat cu succes pentru timp de trei decenii, o reprezintă latura de apărător autentic al democrației pe care o observăm lesne la Ionel Brătianu reieșind cu fermitate din însuși spusele sale în anul 1911:

“Adevărata democrație înseamnă cârmuirea poporului prin sine însuși. Orice democrație, își află, desigur, în frunțașii săi o călăuză binefăcătoare, dar tot reazimul și toată nădejdea nu poate s-o aibă decât în propria-i înțelepciune și propria-i energie. Căutați și îndemnul și puterea de a înfăptui în voi, și numai în voi înșivă!”

Una dintre trăsăturile exponențiale ale lui Ion I.C. Brătianu o reprezintă viziunea transistorică asupra propriei sale personalități, lucru întâlnit la noi în istorie la Ion C. Brătianu ori la marile capete încoronate ale României Regale dintre care amintim pe Regii Carol I și Ferdinand respectiv Regina Maria. Așadar pentru Brătianu nu conta impresionarea cu orice

chip a auditoriului, celebritatea de moment ori manipularea populistă a oamenilor ci vorbim de o viziune în care propria viață și personalitate se raportează exclusiv la perspectiva urmașilor și a viitorului, punând mai presus de orice, felul în care faptele sale vor modela viitorul mai bun, mai demn și mai sigur al generațiilor de mâine. Propria viață era închinată împlinirii marelui ideal național al Reîntregirii și visului unei Români al cărui cuvânt să cântărească greu în marele concert al națiunilor libere ale lumii.

Nu întâmplător, Ion G. Duca, unul dintre cei mai apropiați oameni care i-au stat lui Ion I.C. Brătianu alături în cele mai dificile și teribile clipe ale Primului Război Mondial iar apoi ale tratativelor de pace de la Paris – Versailles, cel care amintea episodul revenirii în țară în 1919 de la Paris, unde Ionel Brătianu îl lăsase să continue tratativele în locul său pe Alexandru Vaida Voevod, cum că ar fi spus că “Nu contează cine și în ce fel aruncă cu pietre în mine, ci contează ceea ce scrie pe piatra mea de mormânt!”. Tot I.G. Duca oferă cea mai limpede descriere a celui care a condus Guvernul României la 1 Decembrie 1918:

„Pentru el, politica nu era nici o distracție, nici prilej de onoruri, nici un mijloc de realizare a unor deșarte și personale ambiții. Pentru el politica era muncă, răspundere, nedreptate, grijă, chinuitoare frământare”.

O altă trăsătură definitorie a lui Ion I.C. Brătianu o reprezintă viziunea politică înaltă și complexă pe care a dovedit-o în clipe foarte importante ale istoriei noastre, precum Consiliul de Coroană de la 21 iulie/3 august 1914 când a combătut cu succes intrarea României în Război de partea Triplei Alianțe (Puterile Centrale), apoi la Consiliul de Coroană din 14/27 august 1916, când România decide intrarea în război alături de Antanta, primind din partea aliaților occidentali garanția susținerii cauzei românești cu privire la procesul Reîntregirii.

Amintim aici și abilitatea cu care Ion I.C. Brătianu, având susținerea Regelui Ferdinand și a clasei politice românești, a contribuit la parcurgerea deșertului anului 1918 fără ca pacea de la Buftea – București să fie promulgată, fapt care a permis datorită acestei strategii de temporizare și de credință în idealul național, ca la 10 noiembrie România să reîntre în război și să fie în rândul națiunilor învingătoare la tratativele de pace.

Reușita României de a se mobiliza în extremis în toamna anului 1918 și de a parcurge drumul de la agonie la clipa astrală de pe Câmpul lui Horea de la Alba, la 1 Decembrie 1918, se datorează și felului inspirat și curajos în care au reușit să colaboreze suveranul Ferdinand

În cu generalul Henri Mathias Berthelot șeful misiunii aflate în România și cu Ionel Brătianu pe de-o parte iar pe cealaltă parte cu generalul Constantin Coandă, prim – ministru la acel moment alături de alte personalități militare precum Eremia Georgescu și Arthur Văitoianu ori mari nume din mediile politico – diplomatice precum Barbu Știrbey.

Ion I.C. Brătianu, la clipa solemnă a primirii la București a delegației românilor care consfințiseră, la Alba Iulia, Unirea cu Țara a Transilvaniei, Crișanei, Maramureșului și Banatului în rândul căreia se regăseau personalități precum Iuliu Hossu, Miron Cristea, Vasile Goldiș și Alexandru Vaida Voevod, avea să definească limpede și întregitor semnificația unică în istoria poporului român a actului Marii Uniri:

"De o mie de ani vă așteptăm și ați venit ca să nu ne mai despărțim niciodată. Sunt clipe în viața unui neam când fericirea este atât de mare că răscumpără veacuri întregi de dureri. Bucuria noastră nu e bucuria unei singure generații, ea e sfânta cutremurare de fericire a întregului popor românesc, care de sute și sute de ani a stat sub urgia soartei celei mai cumplite fără a pierde credința lui nestrămutată în această zi ce ne unește și care trebuia să vie, care nu putea să nu vie."

De asemenea, o altă contribuție foarte importantă a lui Ion I.C. Brătianu este cea reprezentată de rolul său determinant în apărarea păcii, stabilității și democrației în Europa, în fața ofensivei ideologiei totalitare de tip marxist – leninist sovietic, văzută de marele om de stat român drept un pericol de moarte pentru lumea liberă. Drept urmare a impunerii unui regim comunist de tip sovietic, la Budapesta în martie 1919, România intervine militar după atacul armatei ungare asupra trupelor române pe valea Crișului la 15 aprilie 1919 și eliberează Ungaria de sub dictatura unui regim pilotat direct din Rusia și care ar fi putut pune în pericol întreaga regiune a Europei Centrale și de Sud Est prin difuzarea ideilor totalitare specifice comunismului revoluționar care deja de atunci își arăta pe deplin chipul criminal și liberticid.

Spre sfârșitul vieții sale, Ion I.C. Brătianu avea să exprime cu tărie crezul său național și totodată să fie vectorul politic fundamental al conturării unei Români unite și unitare deopotrivă, solide instituțional și social, capabile să fie o putere regională reală și să genereze coeziune între toți cetățenii săi, indiferent de regiunea istorică din care erau de origine, naționalitate, confesiune ori statut social.

Capacitatea lui Ionel Brătianu de a proiecta România drept o națiune europeană modernă, cu aspirații democratice, în care statul național și drepturile personale ale tuturor

cetățenilor acestui stat sunt valori fundamentale inalienabile, se arată prin opera Constituției României din 1923, care rămâne în istorie drept momentul de deznodământ al împlinirii dezideratului istoric al unității naționale a poporului român.

Perspectiva lui Ionel Brătianu asupra României, văzută ca o națiune demnă, dinamică și cu nimic mai prejos decât alte națiuni ale lumii, este reliefată și în cuvintele de mai jos:

„Forțele morale, forțele intelectuale, forțele militare, forțele economice, toate trebuie încordate, toate trebuie unite, pentru că numai atunci, în acest binecuvântat pământ, să nu se poată zice că trăiește un popor slab și sărac, într-un pământ bogat, să nu se poată zice că trăiește un popor supus, într-un regat suveran.”

„N-am făcut noi toți, cu atâta sânge, o Românie Mare, pentru ca ea să nu fie tare și prosperă în noile ei granițe, cu dragoste pentru toți cetățenii buni a statului, cu mândrie pentru neamul pe care-l reprezentăm, cu credință în misiunea lui istorică.”

„Cine-și caută reazimul în alți factori decât în aceia ai puterilor naționale pe cari le reprezintă, vatămă interesele ce îi sunt încredințate, compromise demnitatea statului pe care-l reprezintă, este greșit pentru dânsul și este criminal pentru stat.”

„Prima condiție pentru a fi capabil a governa, e să fii capabil a te governa.”

La 24 noiembrie 1927, plecarea neașteptată din această lume a lui Ion I.C. Brătianu, la puțin timp după trecerea la Domnul a regelui Ferdinand I, la 20 iulie 1927, a lăsat un gol imens în societatea românească.

Cunoscându-l pe Ion I.C. Brătianu în timpul discuțiilor privind tratatul de la București cu Antanta din 4/17 august 1916 care se va dovedi crucial pentru destinul României Unite la 1918, ambasadorul Franței în România la acea dată, Charles de Beauvoil, conte de Saint-Aulaire, avea să-l definească pe Ionel Brătianu într-o expresie care nu poate decât să dea dimensiunea unuia din marii lideri de națiuni de la începutul sec XX, a unui om politic aflat cu adevărat „deasupra vremurilor” sale:

„Excela în a câștiga fără să-și facă dușmani. Viitorul apropiat mi-a descoperit în el, cele mai înalte calități, care îl fac unul din marii oameni de stat ai generației sale, mult mai mare decât „cei trei mari”: Woodrow Wilson, David Lloyd George, Georges Clemenceau.

Nimic mai natural: la țări mici, oameni mari!”

Punerea în prim plan a personalității lui Ion I.C. Brătianu și a moștenirii sale istorice, de deosebită însemnătate pentru Națiunea Română, este profund benefică din perspectiva

valorizării marilor personalități ale civilizației și culturii românești și a păstrării memoriei ca element definitoriu al identității naționale.

Având în vedere cele enunțate mai sus, punând în lumină rolul marcant pe care l-a jucat Ion I.C. Brătianu în realizarea Marii Uniri de la 1918, dar și a importanței personalității sale sub aspectul reformelor democratice și a modernizării României, în contextul împlinirii la data de 24 noiembrie 2027 a unui secol de la trecerea sa la cele veșnice, vă propunem spre dezbateră și adoptare inițiativa legislativă cu privire la declararea anului 2027 drept „Anul Ion I.C. Brătianu.”

Inițiatori:

Deputat PNL Gigel Știrbu

Deputat PNL Daniel Andrei Gheorghe

Lista susținătorilor proiectului de Lege pentru instituirea anului 2027 – "Anul Ion I. C. Brătianu"

Nr.crt.	Nume și prenume	Semnătura
1.	LUCIAN BODE	
2.	ANDRONACHE GABRIEL	
3.	ROMAN TEORIN PNL	
4.	SORIN DAN MOLDOVAN PNL	
5.	TAFIRU NEU PNL	
6.	Stancu George PNL	
7.	GUDU MICHAEL PNL	
8.	Bălan Bălanu PMR	
9.	Papulescu Virgil PNL	
10.	SIGHIARTĂU ROBERT	
11.	BUICAN CRISTIAN	

Lista susținătorilor proiectului de Lege pentru instituirea anului 2027 – "Anul Ion I. C. Brătianu"

Nr.crt.	Nume și prenume	Semnătura
12	Cupres Ioan PNL	
13.	Mărdărescu Dumitru PNL	
14	Özmen Anne-Albortone PNL	
15.	MARIA-GABRIELA HORGHA	PNL
16.	ROȘCA MIRCEA	PNL
17	GEORGE TUTA'	PNL
18	FAGARASIAN VALENTIN	
19	SABIN SĂRMAS	PNL
20.	Fodor Angelica	PNL
21.	Măgure COZMANCIUC	PNL
22	VECEBI CRISTINA	PNL

Lista susținătorilor proiectului de Lege pentru instituirea anului 2027 – "Anul Ion I. C. Brătianu"

Nr.crt.	Nume și prenume	Semnătura
23	ALEXE FLORIN	
24	Istaitan Elena	
25	MARSAIC JANOS - NORBERT	
26	Rujan Dumitru	
27	Căuș U. JUNE	
28	BURCĂU CECILIA	
29	NĂCUTA SORIN	
30	BOPTICĂ COSTEL	
31	COZMA ANDRIAN	
32	LEORGANU LAURENȚIU DAN	
33	Golari Ioan PNL	

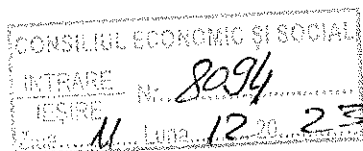
Lista susținătorilor proiectului de Lege pentru instituirea anului 2027 – "Anul Ion I. C. Brătianu"

Nr.crt.	Nume și prenume	Semnătura
34	BĂLĂNTZ LĂVIU-IOAN	
35	Bogdan Gheorghiu	
36	VANUJAN PAMBUCCIAN	
37	GANȚ, OVIDIU VICTOR	
38	BOTA CĂLĂH IOAN	
39	Pietro Alexem Gabriel	

Sauat.

Lista susținătorilor proiectului de Lege pentru instituirea anului 2027 – "Anul Ion I. C. Brătianu"

Nr.crt.	Nume și prenume	Semnătura
	CRISTINA IOANA	
	Adrian Hobos	
	Vela Ion Marcel	
	Bona Claudiu Mihailo	
	Nicolae Teodor Ovidiu	
	Bretescu Mihail	
	Bica Danet	
	GUEAN VIE OIL	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

CAMERA DEPUTAȚILOR

Lege pentru instituirea anului 2027 – "Anul Ion I. C. Brătianu"

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art. 1.- Se instituie anul 2027 ca "Anul Ion I. C. Brătianu" în România.

Art. 2.- (1) Cu prilejul sărbătoririi "Anului Ion I. C. Brătianu" se organizează evenimente menite să marcheze aspecte cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la decesul marelui om politic.

(2) Autoritățile administrației publice centrale și locale pot sprijini material sau logistic organizarea și desfășurarea programelor și manifestărilor dedicate "Anului Ion I. C. Brătianu".

(3) Societatea Română de Televiziune și Societatea Română de Radiodifuziune pot include în programul zilei aspecte de la evenimentele ocazionate de sărbătorirea "Anului Ion I. C. Brătianu".

*Această Lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința sa din data de
cu respectarea prevederilor art. 75 și 76 din Constituția României.*

Președintele Camerei Deputaților,

*Această Lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința sa din data de
cu respectarea prevederilor art. 75 și 76 din Constituția României.*

Președintele Senatului,